

Representantforslag 16 S

(2014–2015)

fra stortingsrepresentantene Hege Haukeland Liadal, Hadia Tajik og Tove Karoline Knutsen

Dokument 8:16 S (2014–2015)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hege Haukeland Liadal, Hadia Tajik og Tove Karoline Knutsen om å godkjenne Harstad som friby for en forfulgt musiker

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne viser til at en friby er en by som har påtatt seg å være vertskap for en forfulgt kunstner i opptil to år. Til nå har ordningen kun vært for forfattere, og Norge har i alt 12 fribyer – blant andre Stavanger og Tromsø. Så langt har ordningen vært forbeholdt forfattere, men det er nå åpnet for at andre kunstnere kan få samme ordning.

ICORN (International Cities of Refuge Network) er det internasjonale fribynettverket som ble etablert for å tilby forfulgte forfattere et fristed, eller en friby, hvor de skal kunne skrive og uttrykke seg fritt, uten frykt for å bli sensurert eller kneblet. ICORN formidler forfattere til fribyene, og bidrar til kommunikasjon mellom fribyene og forfatterne som til enhver tid er en del av nettverket.

ICORN ble offisielt etablert som en uavhengig, internasjonal medlemsorganisasjon i 2010. ICORNs administrasjonssenter ligger i Stavanger og drives i nært samarbeid med de andre norske fribyene, samt norsk og International P.E.N. Særlig viktig er samarbeidet med P.E.Ns Writers in Prison Committee, som har oversikt over forfattere som er forfulgt og trenger beskyttelse i verden. Stavanger Kulturhus har inngått en samarbeidsavtale med ICORN, og støtter organisasjonen med kontorplass, hjelp til administrasjon og fellestjenester.

Forslagsstillerne viser videre til at SafeMUSE (Safe Music Havens), ble opprettet i 2013 og er en organisasjon med hovedformål å tilby forfulgte musikere og komponister et trygt sted å bo og arbeide gjennom utvikling av fribyer. SafeMUSE er basert på og støtter de universelle prinsippene for menneskerettigheter slik disse kommer til anvendelse overfor musikeres og komponisters rettigheter. SafeMUSEs samarbeidspartner Freemuse (World Forum On Music And Censorship) driver kontinuerlig dokumentasjon av brudd på ytringsfriheten på musikkområdet og av overgrep mot musikere og komponister.

SafeMUSE har hatt dialog om samarbeid med ICORN i påvente av muligheten for egen forfulgtsrett om opprettelse av fribyer, med tanke på forfulgte musikere – i første rekke for den musikeren som allerede er anbefalt og valgt av Harstad kommune for fribyopphold der. På ICORNs generalforsamling våren 2014 ble det enstemmig vedtatt at det de neste fire årene etableres en prøveordning som omfatter inkludering av flere kunstformer i ordningen, deriblant musikere. SafeMUSE slutter seg til dette, men mener at en musikerordning bør ha musikkfaglig klarering og egen nettverksorganisasjon for tilrettelegging mot fribyene, og ønsker derfor egen adgang til å fremme saker.

Forslagsstillerne viser til at Harstad kommune inngikk formell avtale med ICORN 2. juli 2014. Dermed åpnes muligheten for at Harstad kan bli verdens første friby for musikere. SafeMUSE vil fortsatt ha rollen som nettverksbygger for forfulgte musikere. Harstad kommune startet arbeidet med å bli verdens første friby for forfulgte musikere for vel halvannet år siden. Fordi ordningen er ny har avklaringene mot myndighetene tatt tid, men 3. mars 2014 avslo Justisdepartementet søknaden om at Harstad kan bli friby for en forfulgt musiker.

Det er godt dokumentert at i tillegg til forfattere og skribenter finnes det en lang rekke kunstnere på ulike kunstområder som lider under mangel på kunstnerisk ytringsfrihet, og det er utvilsomt et stort behov for tiltak på området. Det er derfor forslagsstillernes mening at det må være behovet for beskyttelse av den kunstneriske ytringsfriheten som må være det sentrale, ikke hvilken kunstform ytringen omfattes av. Forslagsstillerne mener derfor at fribyordningen prinsipielt bør være uavhengig av kunstform, og i første

omgang omfatte det fribytilbudet til en aktuell musiker som Harstad kommune ønsker å tilby.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen godkjenne Harstad kommune som friby for en forfulgt musiker.

16. oktober 2014